

MEDYA TAKİP DOSYASI

22 Mart 2024 Cuma

‘Yerli kömür üretiminde hedef yıllık 6 milyon ton’

ENERJİ ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Alparslan Bayraktar, elektrik üretiminde yerli kömürün payının çevreyle uyumlu şekilde artırılacağını belirterek, “İnşallah en kısa zamanda yıllık 6 milyon tona çıkacağız.” dedi.

Bakan Bayraktar, KİAŞ Kömür İşletmeleri ve EÜAŞ Çayırhan Termik Santrali İşletme Müdürlüğünü ziyaret etti, işletmelerin faaliyetleri hakkında bilgi aldı.

KİAŞ Kömür İşletmeleri’nde yaptığı konuşmada Bayraktar, 6 Şubat 2023’te meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremlerde katıldıkları kurtarma operasyonlarında büyük bir kahramanlık örneği sergileyen işçilere teşekkür etti.

Bayraktar, maden işçilerinin kurtarma çalışmalarına katılmalarının daha kurumsal bir yapı altında yürütülmesini hedeflediklerinin altını çizerek, bu kapsamda İçişleri Bakanlığı, AFAD ve çeşitli kurumlarla görüşmeler yaptıklarını dile getirdi.

Türkiye’de elektrik üretiminin yaklaşık 3’te 1’inin kömürden sağlandığını, yıllık 38 milyon ton kömür ithal edildiğini aktaran Bayraktar, enerjide dışa bağımlılığı bitirmek amacıyla yerli kaynakların payını artırmak istediklerini söyledi.

Bayraktar, bu bağlamda yerli kömürün üretimini çevreyle uyumlu şekilde artırmayı hedeflediklerine işaret etti. (aa)

Mehmet TUZCU
Ticaret Bakan Yardımcısı

Dr. Zafer DEMİRCAN
Enerji ve Tabii Kaynaklar
Bakan Yardımcısı

Çetin Ali DÖNMEZ
Sanayi ve Teknoloji
Bakan Yardımcısı

AB SINIRDA KARBON DÜZENLEME MEKANİZMASI ÖZEL SEKTÖR BİLGİLENDİRME SEMİNERİ DÜZENLENDİ

Avrupa Birliği'nin (AB) iklim politikalarının önemli bir bileşeni olan Avrupa Yeşil Mutabakatı çerçevesinde hayata geçirilen Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM) geçiş dönemi uygulaması, 1 Ekim 2023 tarihinden itibaren hayata geçirildi. 2026'da başlayacak olan ana uygulama dönemi öncesinde SKDM'nin uygulama güçlüklerine karşı şirketleri bilgilendirmek amacıyla İstanbul Sanayi Odası (İSO), T.C. Ticaret Bakanlığı iş birliği ile SKDM Uyum Rehberleri çalışmasını başlattı. SKDM'nin etkilerinin azaltılmasına yönelik çalışmalara dikkat çekmek amacıyla T.C. Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda düzenlenen AB Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM) Özel Sektör Bilgilendirme Semineri'nde, SKDM'nin iş dünyası üzerindeki olası etkileri ele alınarak, şirketlerin bu yeni düzenlemeye nasıl uyum sağlayabilecekleri konusunda detaylı bilgiler paylaşıldı.

İSO Genel Sekreter Yardımcısı Burçin Değirmencioğlu'nun katıldığı seminerde İSO da Rever Akademi iş birliğiyle "AB Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması Geçiş Dönemi Raporlama Yükümlülükleri: Üreticilerimizden Talep Edilen Verinin Temininde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar" başlıklı bir sunum gerçekleştirdi.

Seminerin açılışında konuşan Ticaret Bakan Yardımcısı Mustafa Tuzcu, SKDM gibi uygulamaların günden güne yaygınlaştığına dikkat çekerek "AB son dönemde ekonomik büyüme politikalarının merkezine iklim değişikliğiyle mücadeleyi aldı ve Avrupa Yeşil Mutabakatı kapsamında uluslararası ticarete ciddi etkileri olacak bir dönüşüm sürecini başlattı. Ancak bu gibi düzenlemelerin AB ile sınırlı kalmadığını görüyoruz. Örneğin Birleşik Krallık da benzer bir düzenlemeyi 2027 yılında hayata geçirmeyi planlıyor. Temel

olarak iklim değişikliğiyle mücadele, uluslararası ticaret sistemini dönüştürmeye başladı." dedi.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı Dr. Zafer Demircan ise Türkiye'nin iklim hedefleri doğrultusunda kararlılıkla ilerlediğini belirterek "2030 yılına kadar kamu ve özel sektör tarafında toplam 20 milyar dolarlık bir yatırım hedefliyoruz. Yine 2030'a kadar kümülatif olarak 37,1 milyon ton petrol eşdeğerinde enerji tasarrufu ve 100 milyon ton karbondioksit salımının azaltılması da diğer hedeflerimiz arasında yer alıyor" dedi.

Seminerde söz alan Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Çetin Ali Dönmez, yeşil dönüşümün iş dünyası üzerindeki etkilerine değindi. Dönmez, "Sanayi tarafında istihdam konusunda bazı soru işaretleri olduğunu görüyoruz. Özellikle yeşil dönüşüm ve dijitalleşmeyle bağlantılı olarak istihdamda azalma yaşanacağına dair bir görüş var. Ancak gerçek, bunun tam tersi. Bu süreçte iş gücü piyasasında yeni imkânlar oluşacak. Sanayicilerimizle birlikte bunun üzerinde durmamız gerekiyor" dedi.

Açılış konuşmalarının ardından Ticaret Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı** ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı uzmanları tarafından yapılan, ilgili Bakanlıkların konuya ilişkin yürüttüğü çalışmaları içeren, detaylı sunumlar ile devam etti.

Fidan'dan Brüksel'de nükleer uyarısı

Brüksel'deki **Nükleer Enerji** Zirvesi'ne katılan Dışişleri Bakanı Fidan, Ukrayna'daki Zaporozje nükleer santralına işaret ederek "ikinci bir Çernobil'i kaldıramayız" dedi.

NÜKLEER enerjiye yönelimin giderek arttığı bir dönemde Brüksel'de, Belçika ve Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (IAEA) ev sahipliğinde **Nükleer Enerji** Zirvesi düzenlendi. İlk kez düzenlenen ve çok sayıda ülkeden üst düzey katılımın olduğu toplantıda Türkiye'yi Dışişleri Bakanı Hakan Fidan temsil etti. Fidan, ileride hem konvansiyonel nükleer santrallerin hem de küçük modüler reaktörlerin Türkiye'nin enerji güvenliğinin temel bir unsuru olacağı mesajını verdi.

KÜRESEL İŞBİRLİĞİ ÖNEMLİ

Fidan, Türkiye'nin hızla büyüyen bir endüstriyel ekonomi olarak yeni enerji tedarik programlarını uygulamaya koyduğunu, bu nedenle sivil nükleer alana adım attığını belirterek, "Akkuyu Nükleer Güç Santrali bizim öncü projemiz. Tamamen faaliyete geçtiğinde Türkiye'nin elektrik ihtiyacının yüzde 10'unu karşılayacak. Hedefimiz bu seviyeyi ek konvansiyonel santraller ve küçük modüler reaktörler inşa ederek yükseltmek" dedi. **Nükleer enerji** alanında ilk adımlarını atan bir ülke olarak en yüksek uluslararası güvenlik standartlarını uyguladıklarının altını çizen Fidan, nükleer enerji projelerinin finansmanı için küresel işbirliğinin önemine dikkat çekti.

UKRAYNA VE GAZZE UYARISI

Ukrayna'daki Zaporozje **nükleer enerji** santralının durumunun endişe kaynağı olduğunu, Türkiye'nin ve bölgenin yıllar önce Çernobil felaketini yaşamak zorunda kaldığını hatırlatan Fidan, "Bir başkasını kaldıramayız" dedi. Nükleer silah kullanımının ya da kullanma tehdidinin kesinlikle kabul edilemez olduğunu vurgulayan Fidan, "Bu bağlamda en fazla baskı altında olan bölge Ortadoğu. Gazze'deki kıyım sürerken İsraili yetkililerin nükleer silahlar konusundaki söylemleri sadece pervasızlık denilerek geçiştirilemez" diye konuştu. Fidan, Türkiye'nin nükleer silahlardan arındırılmış Ortadoğu çağrısını yineledi.

■ Güven ÖZALP / BRÜKSEL

Elektrik fatura desteği alan güvence bedeli ödemeyecek

ANKARA

AİLE ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'ndan elektrik faturası desteği alan vatandaşlardan elektrik aboneliği sürecinde güvence bedeli alınmayacak.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun (EPDK) dün yaptığı toplantıda alınan kararla Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'ndan elektrik faturası desteği alan 3 milyon 721 bin hak sahibi; taşınma söz konusu olsun ya da olmasın elektrik aboneliği sürecinde güvence bedeli ödemeyecek. Güvence bedelinin hane elektrik tüketimine göre 681 lira ile 1.634 lira arasında değiştiği belirtildi. Geçmişe yönelik iade söz konusu

olmayacak. Uygulama bundan sonra uygulanacak bedeller için geçerli olacak. Verilen bilgiye göre düzenleme ile söz konusu yardımın ihtiyaç sahiplerine daha etkin bir şekilde ulaştırılmasının yanı sıra hane üyesi olmayan ya da farklı isim üzerine kayıtlı elektrik aboneliğinin ve usulsüz kullanımın önüne geçilmesi hedefleniyor.

ÇEVİRİ

Avrupa'da Rüzgar Enerjisi 2023 İstatistikleri ve 2024-2030 Görünümü

WIND EUROPE

Avrupa, 2023 yılında 18,3 GW'lık yeni rüzgar enerjisi kapasitesi kurdu. AB-27 ülkeleri bunun 16,2 GW'sini kurdular, bu rekor bir miktar ancak 2030 iklim ve enerji hedeflerine ulaşmak için kurulması gerekenin yarısı kadar. Geçen yıl Avrupa'da kurulan yeni rüzgar kapasitesinin %79'u karada kuruldu. Yeni açılan offshore (deniz üstü) tesislerin hacmi artıyor - geçen yıl Avrupa'da rekor düzeyde 3,8 GW oldu. Ancak 2030'a kadar kurulacak olan yeni rüzgar tesislerinin 2/3'ü karada olmaya devam edecek. Almanya geçen yıl en fazla yeni kapasiteyi kuran ülke oldu, hızla devam eden karada rüzgar genişlemesi sayesinde. Almanya'dan sonra Hollanda, rekor seviyedeki yeni offshore rüzgar tesisleri sayesinde en fazla kapasiteyi kuran ülke oldu.

İsveç ise tamamı karada olmak üzere

kurulan 1,9 GW'lık yeni kapasiteyle üçüncü sırada yer aldı. Rüzgar enerjisi, AB-27 ülkelerinde 2023 yılında tüketilen elektriğin %19'unu oluşturdu. Bu oran Danimarka'da %56, İrlanda'da %36, Almanya'da %31, İngiltere'de %29 ve İspanya ile Hollanda'da %27 idi. 2024-2030 döneminde Avrupa'nın yıllık yeni rüzgar enerjisi kapasitesi inşaatını hızlandırmasını bekliyoruz. AB'nin 2024-2030 döneminde yıllık ortalama 29 GW'lık yeni rüzgar çiftlikleri inşa etmesini bekliyoruz. 2030 iklim ve enerji hedeflerine ulaşmak için AB'nin şimdi yıllık ortalama 33 GW inşa etmesi gerekiyor. 2024-2030 dönemi için beklenen yıllık inşaat artışı, Hükümetin hedefleri, artan ihale miktarları, yeni rüzgar çiftliklerinin izinlerinde iyileştirmeler ve artan yatırımların bir kombinasyonunu yansıtıyor. Yeni izinlendirme kuralları

şimdiden yeni rüzgar çiftlikleri için izin verme hacmini artırıyor. Almanya ve İspanya 2023'te karada rüzgarın izinlerini %70 artırarak, Almanya'nın 7,5 GW'a ulaşmasını sağladı. Beklediğimiz 2024-2030 dönemi için artan yıllık inşaat, AB'yi toplam kurulu kapasitesi 393 GW'a ulaştıracaktır. AB'nin 2030 hedefi ise 425 GW'dır. Bu inşaatın başlıca riski, şebekeye bağlantıda yaşanan gecikmelerdir. Hükümetlerin elektrik şebekelerinin gelişimini hızlandırmaya odaklanması gerekmektedir. Rüzgar çiftliklerini şebekeye bağlamak, Avrupa genelinde proje geliştiricileri için artık ana bir zorluktur. 2023, yeni rüzgar çiftlikleri için yatırımlarda büyük bir artış gördü. Toplam "Nihai Yatırım Kararları" (FIDs), 2022'den daha fazla olanın iki katından fazlasını oluşturdu. Yeni offshore rüzgar için FID'lerden gelen yatırımlar rekor seviyede 30 mil-

ÇEVİRİ

yar Euro'ya ulaştı, 2022'de neredeyse hiç yokken büyük bir toparlanma yaşandı.

2023 Yıllık rakamlar

- Avrupa 2023'te 18,3 GW yeni rüzgar kapasitesi kurdu (brüt kurulumlar). Kara rüzgarı yeni rüzgârların %79'unu oluşturdu toplam 14,5 GW kurulum.
- Bölgede 16,2 GW'lık rekor yeni kapasite kuruldu AB-27. Bunun %82'si karadaydı (13,3 GW).
- Avrupa'daki yeni açık deniz rüzgar tesisleri bir rekordu 3,8 GW. Bunun 2,9 GW'ı AB-27'deydi ve bu da yeni bir kayıt.
- AB'deki rüzgar santralleri yılda 466 TWh elektrik üretti 2023. Bu, AB'nin elektrik talebinin %19'unu karşıladı.
- Toplam "Nihai Yatırım Kararları" (FID'ler) şundan fazlaydı: 2022 yılı rakamının iki katı. FID'lerden gelen yatırımlar Yeni açık deniz rüzgar santralleri 30 milyar Euro'luk rekor bir rakama ulaştı. neredeyse hiç olmadığı 2022'den itibaren toparlanma.
- Avrupa'daki hükümetler 27 GW'lık yeni kapasite tahsis etti 2023'teki rüzgar enerjisi ihalelerinde bunun 13,5 GW'ı karada, 13,5 GW denizde.

Toplam kurulu kapasite

- Avrupa'nın şu anda 272 GW kurulu rüzgar enerjisi kapasitesi var: 238 GW karada ve 34 GW denizde.
- AB-27'nin kurulu rüzgar kapasitesi 220 GW'tır: 201 GW karada ve denizde 19 GW.

Yeni rüzgar santrallerinin performansı

- Yeni kara rüzgarı için öngörülen kapasite faktörleri Avrupa'da 2023 yılında kurulan çiftliklerin oranı

%30 ila %45 arasında değişmektedir. Bu açık deniz rüzgarı için yaklaşık %50.

- Yeni kara türbinlerinin ortalama güç değeri 2022'de 4,1 MW olan **kurulu güç** 2023'te 4,5 MW'a yükseldi. Açık deniz rüzgarı için bu rakam 2022'deki 8,0 MW'tan 9,7 MW'a yükseldi.

Ülkenin öne çıkanları

- Almanya 2023'te en fazla rüzgar enerjisi kapasitesi kurdu (3,9 GW). Bunun yüzde 92'si karadaydı.
- Hollanda (2,4 GW), İsveç (2 GW), Fransa (1,8 GW), Birleşik Krallık (1,4 GW), Finlandiya (1,3 GW) ve Polonya Daha sonra (1,2 GW) geldi.
- Danimarka ve İrlanda en yüksek rüzgar payına sahip ülkeler oldu elektrik oranları sırasıyla %56 ve %36'dır.
- Rüzgar başka bir ülkedeki elektrik talebinin en az %20'sini karşıladı sekiz ülke: Almanya (%31), Birleşik Krallık (%29), Hollanda (%27), İspanya (%27), İsveç (%26), Portekiz (%26), Litvanya (%21) ve Yunanistan (%20).
- Devam eden savaşa rağmen Ukrayna 146 MW'lık yeni enerji santrali kurdu kapasite. 1,9 GW olan toplam **kurulu gücün** %71'i şu anda kullanım dışı.

2024-2030 Görünümü

- Avrupa'nın 260 GW'lık yeni rüzgar enerjisi kurmasını bekliyoruz 2024-2030'un üzerinde kapasite. AB-27 200 GW kurmalı bunun yılda ortalama 29 GW'ı var.
- 2024 döneminde yeni kurulumların 2/3'ünü bekliyoruz. 2030 karaya geliyor.
- AB'nin kendi ihtiyacını karşılamak için yıllık ortalama 33 GW üretim gerekiyor. 2030 iklim ve enerji hedefi.

- İzinlere ilişkin yeni AB kuralları halihazırda desteklenmiştir Yeni rüzgar santralleri için izin verilen hacimler. Almanya ve İspanya'nın her ikisi de 2023'te karada rüzgara %70 daha fazla izin verdi Almanya'nın 7,5 GW'a ulaşmasıyla 2022 yılına göre.
- Şebeke izinleri hızla en büyük darboğaz haline geliyor Rüzgar enerjisinin geniş ölçekte dağıtmak için. Ulusal Yetkililer genişletmeye, güçlendirmeye veya optimize etmeye yatırım yapmalıdır iletim ve dağıtım ağlarını en kısa sürede olası.

Eski rüzgar santralleri ve yeniden güçlendirme

- Avrupa, 736 MW'lık rüzgar kapasitesini devre dışı bıraktı 2023. Aynı zamanda 1,4 GW'ı devreye aldı. kapasitesi yeniden güçlendirildi. Tüm yeni alan kurulumlarını eklediğinizde, genel net yeni kapasite ilaveleri, 17,6 GW idi.
- 2024'te yaklaşık 27 GW'ın hizmet dışı bırakılması gerekiyor. 2030 dönemi. Bunun 16 GW'ının yeniden güçlendirilmesini bekliyoruz (sonunda 28 GW'lık yeniden güçlendirilmiş kapasiteye yol açacaktır). Geriye kalan 11 GW'lık kısım tamamen hizmet dışı bırakılacak ve sistemden kaldırıldı.
- Rüzgar çiftliği çıkışının ortalama üç katına çıkarılması Türbin sayısını %25 oranında azaltmak. ■

Çin'de elektrik tüketimi %11 yükseldi

ÇİN'de elektrik tüketimi, 2024'ün ilk iki ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 11 artış kaydetti. Ulusal Enerji İdaresi verilerine göre, Ocak-Şubat 2024'te ülke genelinde elektrik tüketimi 1,53 trilyon kilovatsaate ulaştı. Elektrik tüketimi, tarım, ormancılık ve madencilik gibi ham madde üreten birincil iş kollarında yüzde 11,1, imalat sektörünü içeren ikincil iş kollarında yüzde 9,7 ve hizmetler sektörünü kapsayan üçüncül iş kollarında yüzde 15,7 arttı. Hane halkı elektrik tüketimi ise bu dönemde yüzde 10,5 artış gösterdi. Çin'de elektrik tüketimi, 2023'te yıllık yüzde 6,7 artışla 9,22 trilyon kilovatsaate ulaşmıştı.

Enerjisa Üretim ve Enercon'dan 250 MW'lık türbin anlaşması

Enerjisa Üretim ve dünya çapında yenilenebilir enerji çözümleri sunan türbin üreticisi Enercon, İspanya'nın Bilbao kentinde gerçekleşen WindEurope etkinliğinde YEKA - 2 projeleri içerisinde yer alan Muğla etabının 250 MW'lık türbin sipariş sözleşmesini imzaladı. İmza törenine Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Çetin Ali Dönmez de katıldı.

Verilen bilgiye göre, Ekim 2022'de 1.000 MW kapasiteli stratejik anlaşma imzalayan Enerjisa Üretim ve Enercon, YEKA - 2 Projesi kapsamında ilk aşamada 750 MW'lık türbin teslimat anlaşmasını sağladı. Bu kez de 60 adet Enercon E-138EP3 E2 rüzgar türbini olmak üzere kalan 250 MW kapasite için sözleşme imzalanarak projenin tamamlama yolunda önemli bir aşama sağlandı. Yapılan açıklamaya göre, 1.000 MW'lık yatırımlar 2026'da tamamlanacak.

Hedef 5000 MW'ı aşmak

Enerjisa Üretim Rüzgâr Santralleri Yatırımlar Genel Müdür Yardımcısı Ezgi Deniz Katmer, imza töreninde yaptığı konuşmada, "Bugün 26 sant-ralden oluşan çeşitlendirilmiş üretim portföyü ve 4 bin MW'a yakın kurulu gücümüzle Tür-

kiye'nin en büyük özel sektör enerji üretim kuruluşu olarak ülkemizin enerji ihtiyacını karşılıyoruz. Özellikle yenilenebilir enerji alanında yaptığımız yatırımlarla toplam kurulu gücümüzü 5 bin MW'ın da üzerine çıkarmayı hedefliyoruz. 1000 MW'lık YEKA - 2 projesi Türkiye'nin yenilenebilir enerji alanındaki tarihi bir yatırımı" dedi. Enerjisa Üretim CFO'su Mert Yaycıoğlu da yeni kurulacak santrallerin, birçok açıdan hem Türkiye'ye hem de dünyaya katkıda bulunacağını söyledi. Yaycıoğlu, "Yatırımlarımız, ekipman üretiminin büyük bir kısmının Türkiye'de üretilmesiyle, enerjide dışa bağımlılığımızı azaltacak, ve döviz tasarrufu ile cari açığın düşü-

rülmesine önemli ölçüde katkı sağlayacak.

Enercon'un Orta Asya, Orta Doğu ve Afrika Bölge Başkanı Arif Günyar ise YEKA - 2 projesinin Türkiye'deki rüzgâr enerjisi sektörü için büyük bir dönüm noktası olduğunu söyledi. Günyar, "Proje kapsamında sunduğumuz türbinler yerlilik kriterlerini sağladığımız ve Türkiye'de seri üretimine başladığımız modellerden oluşuyor. YEKA - 2 ihalesinin getirdiği derin yerlilik kapsamlarına uygun olarak, yerli aksam ile gerçekleştirilecek olan projelerimiz, mevcut yerli üretim ve sanayinin devam etmesi ve derinleştirilmesi açısından önemli bir mihenk taşı olmuştur" diye konuştu.